

RAPORT **na temat działań naprawczych podjętych w Uczelni** **po otrzymaniu warunkowej oceny programowej (profil** **ogólnoakademicki)**

Nazwa szkoły wyższej:

Uniwersytet Warszawski

Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Wydział Lingwistyki Stosowanej

Nazwa ocenianego kierunku ze wskazaniem poziomu, profilu i formy kształcenia:

lingwistyka stosowana

- poziomy kształcenia: I, II, III
- profil kształcenia: ogólnoakademicki
- forma studiów: stacjonarne i niestacjonarne

Skład zespołu przygotowującego raport

Imię i nazwisko	Stanowisko/tytuł lub stopień naukowy/funkcja pełniona w Uczelni
Elżbieta Jamrozik	dr hab., profesor UW, dyrektor IKSI
Ewa Gruszczyńska	dr hab., adiunkt, dyrektor ILS
Marta Małachowicz	dr, adiunkt dydaktyczny, kierownik studiów LS
Anna Szczęsny	dr, adiunkt dydaktyczny, pełnomocnik Kierownika Jednostki Dydaktycznej ds. studiów w ILS

1. Zarzuty wymienione w Uchwale Nr 661/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 października 2018:

- 1.1. koncepcja kształcenia i sformułowania kierunkowych efektów kształcenia - ocena warunkowa;
- 1.2. program kształcenia umożliwiającego osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia - ocena warunkowa;
- 1.3. skuteczność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia - ocena zadowalająca.

2. Informacje o działaniach naprawczych odnoszących się do poszczególnych zarzutów wymienionych w pkt. 1 oraz samoocena ich skuteczności.

Ad. 1.1. Koncepcja kształcenia i sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się

Ad. 1.1.1. Kompetencje językowe; połączenie kompetencji tłumaczeniowych, kompetencji w zakresie języków specjalistycznych oraz kompetencji nauczycielskich

W odpowiedzi na zarzuty dotyczące niemożności uzyskania przez studentów kierunku lingwistyka stosowana wszystkich zakładanych efektów uczenia się komisje programowe powołane przez dyrekcje obu Jednostek prowadzących kierunek opracowały uspołniony zestaw efektów kierunkowych (z uwzględnieniem specjalnościowych) dla studiów I i II stopnia.

Jeśli chodzi o kompetencje językowe na poziomie C1 ESOKJ (dla studiów pierwszego stopnia), w przypadku studentów uczących się języka od podstaw zwiększono znacząco liczbę godzin praktycznych zajęć językowych (zob. załączone programy). Została ona zwiększona również w przypadku studentów kontynuujących naukę języka i przyjętych na podstawie wyników egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym (język B) i/lub podstawowym (język C). Ponadto w programie wprowadzono egzamin końcowy (wewnętrzny) na ostatnim roku studiów, odpowiadający egzaminowi certyfikacyjnemu na poziomie C1 z obu studiowanych języków obcych. Dodatkową formą weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w zakresie studiowanych języków obcych jest praca licencjacka napisana w języku B lub - za zgodą Kierownika Jednostki Dydaktycznej - w języku C.

W przypadku studiów drugiego stopnia weryfikacją wstępną kompetencji językowych kandydatów jest rozmowa kwalifikacyjna obejmująca oba języki obce, natomiast końcową - praca dyplomowa (w języku B lub C) oraz efekty uzyskane w toku zajęć tłumaczeniowych.

Co się tyczy niemożności uzyskania w toku studiów kompetencji nauczycielskich równocześnie z kompetencjami tłumaczeniowymi i w zakresie języków specjalistycznych, komisje powołane na kierunku wypracowały nowy model, w świetle którego:

- uspołniono zestaw niezbędnych, kierunkowych efektów uczenia się w zakresie językoznawstwa (w tym przekładoznawstwa i glottodydaktyki) oraz literaturoznawstwa, pozostawiając przy tym studentom kształtowanie ścieżki kształcenia poprzez znaczącą pulę przedmiotów do wyboru);
- opracowano zestaw efektów specjalnościowych spójnych z kierunkowymi, lecz tworzących odrębne specjalności (przekład i technologie tłumaczeniowe, terminologia i tłumaczenia specjalistyczne, tłumaczenia ustne);

- opracowano odrębny, fakultatywny moduł obejmujący specjalność nauczycielską, której efekty uczenia się są zgodne ze standardami wymaganymi przez ministerstwo; specjalność opcjonalna realizowana jest poza pulą obowiązkowych 180 ECTS dla studiów I stopnia oraz 120 ECTS dla studiów II stopnia.

Ad. 1.1.2. Niejasność sformułowania efektów uczenia się

W odpowiedzi na zarzuty dotyczące niejasnego sformułowania i hierarchii efektów uczenia się, wypracowano nowy model, w którym jasno określono udział dyscyplin językoznawstwo (dyscyplina wiodąca) oraz literaturoznawstwo. W zakresie kierunkowych efektów uczenia się i ich odniesienia do dyscyplin: zestaw efektów kierunkowych oraz specjalnościowych zakłada 75% efektów z zakresu dyscypliny językoznawstwo (z podporządkowanymi im hierarchicznie efektami subdyscyplin takich jak przekładoznawstwo, glottodydaktyka) oraz 25% efektów z zakresu dyscypliny literaturoznawstwo. Wobec powyższego kompetencje badawcze studentów mogą dotyczyć wskazanych wyżej dyscyplin, w tychże zakresach mieszczą się tematy prac dyplomowych na studiach obu stopni. Efekty uczenia się z zakresu dawnej dziedziny kulturoznawstwo (obecnie nauki o kulturze i religii) zostały wyłączone z efektów uczenia się w sferze badawczej, natomiast są obecne w programie jako efekty wspomagające uzyskanie niezbędnych kompetencji językowych, tłumaczeniowych oraz glottodydaktycznych (w ramach zajęć z przedmiotu *Kultura obszaru językowego B/C*, a także w ofercie zajęć o charakterze fakultatywnym).

Nowo opracowana koncepcja, skonsultowana z wydziałowymi zespołami ds. jakości kształcenia oraz z Biurem Jakości Kształcenia UW, przyjęta przez Radę Wydziału Lingwistyki Stosowanej, pozytywnie zaopiniowana przez komisję senacką oraz zatwierdzona przez Senat UW w dniu 8 maja 2019, obowiązuje od roku akademickiego 2019/20.

Ad. 1.1.3. Efekty uczenia się dla modułów kształcenia nauczycieli

Jeśli chodzi o kształcenie nauczycieli i zarzut nieuwzględnienia wszystkich efektów uczenia się zgodnych ze standardem, odrębna komisja wspólna ds. kształcenia nauczycieli, powołana przez dyrekcje obu Jednostek na kierunku lingwistyka stosowana, opracowała koncepcję kształcenia nauczycieli, która obejmuje wszystkie niezbędne efekty uczenia się, zgodne ze standardami MNiSW z 17.01.2012 r. Koncepcja zgodna z tymi standardami została ujednoczona dla całego kierunku, niezależnie od tego, którą specjalność student realizuje, i obowiązuje od roku akademickiego 2019/20. Została ona uchwalona przez Radę Wydziału oraz Senat UW.

W świetle ujednoczonej koncepcji kształcenie nauczycieli na kierunku odbywa się w ramach specjalności opcjonalnej, którą mogą wybrać jako dodatkową studenci wszystkich

specjalności (przekład i technologie tłumaczeniowe, terminologia i tłumaczenia specjalistyczne, tłumaczenia ustne) na studiach I i II stopnia. Szczegóły programowe dotyczące nowego cyklu 2019/20 w punkcie Ad. 1.2.2.

W związku z nowym rozporządzeniem MNiSW (z końca lipca 2019) i nowym standardem kształcenia nauczycieli, na całym uniwersytecie przygotowywane są obecnie korekty modułów kształcenia nauczycieli i określonych w nich efektów uczenia się, które są dostosowywane do zmian zawartych w rozporządzeniu (prace w toku - na etapie konsultacji na poziomie ogólnouniwersyteckim).

W rozpoczętych i kontynuowanych cyklach studiów wprowadzono w trybie nadzwyczajnym niezbędne korekty (zob. załączona uchwała RW z 23 października 2018). Rozwiązania musiały być różne w obu jednostkach prowadzących kierunek, jako że program specjalności nauczycielskiej w każdej z Jednostek miał inną formę, a rozpoczęty cykl kształcenia musi być zrealizowany do końca tak, by umożliwić studentom uzyskanie niezbędnych uprawnień. Szczegółowe zmiany programowe usuwające nieprawidłowości omówiono poniżej, w punkcie Ad.1.2.2.

Samoocena:

W obecnej koncepcji kształcenia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się uważamy za możliwe. Oddzielenie kompetencji tłumaczeniowych i kompetencji w zakresie terminologii i tłumaczeń specjalistycznych od kompetencji glottodydaktycznych jest zgodne z oczekiwaniami co najmniej połowy absolwentów (w świetle ankiet).

Nowa koncepcja w sferze efektów uczenia się ujmuje prawidłowo hierarchię dyscypliny wiodącej i podporządkowanych jej subdyscyplin, co pozwoliło właściwie przypisać efektom kierunkowym i specjalnościowym przedmioty, w ramach których zakładane efekty są realizowane.

Efekty uczenia się dla modułu kształcenia nauczycieli zostały sformułowane w sposób zgodny ze standardami i są realizowane w nowym programie studiów.

Ad. 1.2. Program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ad. 1.2.1. Zarzut niespójności programów realizowanych na kierunku w jednostkach

Wskazane w Uchwale PKA różnice w programach studiów na kierunku lingwistyka stosowana realizowanych w dwóch Jednostkach (IKSI i ILS) zostały skorygowane poprzez opracowanie nowych programów studiów (stacjonarnych I stopnia i stacjonarnych II stopnia), które uwzględniają wymagania nowej Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce, zalecenia

PKA, sugestie Samorządów Studenckich oraz wnioski zespołów ds. weryfikacji programu studiów z każdej Jednostki i interesariuszy zewnętrznych. Nowy program studiów, zatwierdzony przez Senat UW w dniu 8 maja 2019 r., obowiązuje od roku akademickiego 2019/2020. Od tego roku na kierunku lingwistyka stosowana na studiach I stopnia oferowane są dwie specjalności: (1) terminologia i tłumaczenia specjalistyczne oraz (2) przekład i technologie tłumaczeniowe. Na studiach II stopnia oferowane są trzy specjalności: (1) terminologia i tłumaczenia specjalistyczne, (2) przekład i technologie tłumaczeniowe oraz (3) tłumaczenia ustne. Na każdym stopniu istnieje również możliwość wyboru specjalności nauczycielskiej, która ma charakter opcjonalny.

Kierując się ww. wymaganiami, w nowym programie studiów (zarówno I, jak i II stopnia) uwzględniona została pula dwóch rodzajów przedmiotów: przedmioty kierunkowe, tj. wspólne dla wszystkich specjalności na kierunku lingwistyka stosowana, oraz przedmioty specjalnościowe, tj. właściwe dla ww. specjalności. Na studiach I stopnia w semestrze pierwszym (semestr zimowy pierwszego roku) program obu specjalności przewiduje tylko przedmioty kierunkowe. Taka konstrukcja programu studiów licencjackich pozwala nowym studentom zyskać wstępną orientację w dziedzinie kierunkowej, aby w konsekwencji podjąć świadomą decyzję, w jakim kierunku chcą poprowadzić swoją ścieżkę kształcenia, a co za tym idzie, swoją drogę zawodową. Jedną z dwóch specjalności studenci wybierają ostatecznie po pierwszym semestrze (na zasadzie deklaracji wyboru). Inną cechą programu studiów I stopnia jest zapewnienie odpowiedniej proporcji przedmiotów do wyboru ($\frac{1}{3}$ w całym cyklu studiów licencjackich) oraz udziału przedmiotów przygotowujących do badań w puli wszystkich przedmiotów w proporcji powyżej 50%.

Konstrukcja programu studiów II stopnia zakłada wybór specjalności już po zakwalifikowaniu i przyjęciu na studia - na podstawie deklaracji (specjalność terminologia i tłumaczenia specjalistyczne lub przekład i technologie tłumaczeniowe) oraz na podstawie dodatkowej kwalifikacji (egzaminu predyspozycyjnego) na specjalność tłumaczenia ustne.

Niezależnie od tego w programie studiów magisterskich istnieje znacząca pula przedmiotów kierunkowych, wspólnych dla wszystkich specjalności. Cechą charakterystyczną programu studiów II stopnia jest zapewnienie studentom bardzo szerokiego wachlarza przedmiotów do wyboru: ogromna większość zajęć zarówno o charakterze podawczym (wykłady), jak i aktywizującym (konwersatoria, seminaria, ćwiczenia) to przedmioty wybierane przez studenta w zależności od jego zainteresowań badawczych i dziedzinowych oraz planów zawodowych. Są to w większości przedmioty o charakterze badawczym.

Nowy program studiów, zatwierdzony przez Senat UW w dniu 8 maja 2019 r., obowiązuje od roku akademickiego 2019/20. Aktualne, jednobrzmiące plany studiów dostępne są na stronach internetowych obu Jednostek prowadzących kierunek:

IKSI:

I stopień - <http://www.iksi.uw.edu.pl/stacjonarne-1.st>.

II stopień - <http://www.iksi.uw.edu.pl/stacjonarne-2.st>.

ILS:

I. stopień specjalność przekład i technologie tłumaczeniowe - <https://www.ils.uw.edu.pl/wp-content/uploads/Studia/Stacjonarne/lic-ls/PROGRAM-S1-LS-1-PTT-2019.pdf>

I. stopień specjalność terminologia i tłumaczenia specjalistyczne -

https://www.ils.uw.edu.pl/wp-content/uploads/Studia/Stacjonarne/lic-ls/PLAN_1_IKSI.pdf

II. stopień specjalność przekład i technologie tłumaczeniowe - https://www.ils.uw.edu.pl/wp-content/uploads/Studia/Stacjonarne/mgr-ls/PLAN_S2_PTT_-ILS.pdf

II. stopień specjalność terminologia i tłumaczenia specjalistyczne -

https://www.ils.uw.edu.pl/wp-content/uploads/Studia/Stacjonarne/mgr-ls/PLAN_2_IKSI.pdf

II. stopień specjalność tłumaczenia ustne - https://www.ils.uw.edu.pl/wp-content/uploads/Studia/Stacjonarne/mgr-ls/PLAN_S2_TU_-ILS.pdf

Cechą charakterystyczną nowego programu jest jego spójność, znacząca pula przedmiotów wspólnych (kierunkowych) realizowanych w identycznym wymiarze, według tych samych programów opracowanych w zespołach ds. sylabusów (więcej na ten temat w punkcie 2. dotyczącym działań naprawczych). Sylwetka absolwenta kierunku obejmuje identyczne kompetencje. Dodatkowo zostały opisane kompetencje specyficzne, wynikające z programu specjalności, jednak zawierające się w ogólnej/wspólnej koncepcji kształcenia.

Staraniem władz Wydziału i dyrekcji obu Jednostek jest wykorzystanie potencjału całej kadry akademickiej na kierunku lingwistyka stosowana w kształceniu i opiece naukowej nad wszystkimi studentami. W miarę możliwości (zasadniczą przeszkodą są tu dwie różne, znacznie oddalone od siebie lokalizacje obu Instytutów) obsada zajęć w poszczególnych Jednostkach przewiduje udział tych nauczycieli akademickich, dla których wybrana tematyka jest przedmiotem specjalizacji. Przykładem są tu m.in. zajęcia z przedmiotów Kształcenie kompetencji komunikacyjnych i Podstawy przekładu pisemnego w sekcji angielskiej ILS czy Psychologia w ramach specjalności nauczycielskiej w ILS. Perspektywa przeniesienia się Instytutu Komunikacji Specjalistycznej i Interkulturowej do nowej lokalizacji na Powiślu umożliwi jeszcze lepszą wymianę kadry akademickiej pomiędzy Jednostkami.

Podobnym przykładem uspoźniania działań w ramach kierunku są starania o organizację zajęć dydaktycznych w obu lokalizacjach tak, aby umożliwić wszystkim studentom jak najszerszy dostęp do oferowanych w ramach każdej specjalności wydarzeń naukowych i popularno-naukowych (wykłady gościnne, warsztaty, spotkania autorskie i in.). Na chwilę obecną rozkład zajęć dla poszczególnych specjalności jest zasadniczo przypisany do lokalizacji Jednostki prowadzącej daną specjalność, jednak perspektywa wspólnej siedziby kierunku lingwistyka stosowana zdecydowanie ułatwi integrację rozkładów zajęć na wszystkich specjalnościach.

W trosce o zapewnienie osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się poprzez realizację konkretnych przedmiotów przewidzianych w planach studiów, na kierunku lingwistyka stosowana powołany został zespół ds. sylabusów, który zajął się weryfikacją sylabusów poszczególnych grup przedmiotów, w szczególności wspólnych dla całego kierunku (przedmioty językoznawcze, translatoryczne, glottodydaktyczne, literaturoznawcze, kształcenie kompetencji komunikacyjnych, warsztaty tłumaczeniowe, (pro)seminaria i wykłady oraz praktyki). Weryfikacja sylabusów oparta była o wskazówki opracowane wcześniej przez zespół (model sylabusu) uwzględniające najważniejsze i najnowsze zalecenia dot. sylabusów, jak również uwagi PKA sformułowane po wizytacji. Szczególną uwagę podczas tych prac zwrócono na określenie efektów uczenia się oraz metod i kryteriów oceniania, a także przemyślane oszacowanie nakładu pracy studenta potrzebne do osiągnięcia przewidzianych w programie kierunku efektów uczenia się.

Ad. 1.2.2. Zarzut odrębności programów kształcenia nauczycieli w jednostkach oraz niespełnienia standardów zgodnych z rozporządzeniem MNiSW

Na kierunku lingwistyka stosowana została wprowadzona w trybie nadzwyczajnym korekta polegająca na uspoźnieniu programu z przepisami *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*. (zob. załączona uchwała RW z 23 października 2018). Rozwiązania musiały być różne w obu jednostkach prowadzących kierunek, jako że ówczesne obowiązujące programy specjalności nauczycielskiej miały inną formę, a muszą być zrealizowane do końca cyklu kształcenia tak, by umożliwić studentom uzyskanie niezbędnych uprawnień. Wszystkie zmiany programowe skonsultowano z Biurem Jakości Kształcenia UW. Weryfikacja koncepcji kształcenia nauczycieli na kierunku lingwistyka stosowana po wizytacji PKA została przeprowadzona wieloetapowo. Pierwszym krokiem było usunięcie uchybień wskazanych przez PKA i wprowadzenie w trakcie roku akademickiego 2018/19 koniecznych zmian w tzw. module glottodydaktycznym. Zmiany

dotyczyły wszystkich programów specjalności na studiach I i II stopnia, w tym na studiach niestacjonarnych. Z uwagi na to, że w rozpoczętych cyklach kształcenia przygotowanie do zawodu nauczyciela było realizowane odmiennie na istniejących do tej pory specjalnościach, działania naprawcze miały różny zakres: w ramach opcjonalnego modułu glottodydaktycznego na studiach II stopnia (na specjalności tłumaczenia specjalistyczne) konieczny okazał się wybór jednego języka obcego, do nauczania którego w zmodyfikowanym programie studenci uzyskują uprawnienia. Uzupełniono (zgodnie z wytycznymi *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego*) konieczny wymiar praktyk i zestaw przedmiotów psychologiczno-pedagogicznych oraz metodycznych. Natomiast w ramach specjalności nauczycielsko-tłumaczeniowej zostały dodane wymagane przedmioty, ich efekty zostały zdefiniowane zgodnie z wymogami ministerialnymi; ponadto również zwiększono zakres praktyk (w tym w języku C), a także zmieniono punktację ECTS. Na specjalności nauczycielsko-tłumaczeniowej studenci mają możliwość uzyskania uprawnień do nauczania dwóch języków obcych (z wyjątkiem nauczanych od podstaw - szwedzkiego i japońskiego). Zmiany zostały uchwalone przez Radę WLS w dniu 23.10.2018, zaś Prorektor ds. Studenckich pismem z dnia 20.11.2018 wyraziła zgodę na wprowadzenie zmian w punktacji ECTS, na zmiany nazw i treści przedmiotów wymaganych w świetle uprawnień, na dodanie brakujących przedmiotów związanych z danym etapem edukacji, a także na zwiększenie do wymaganego poziomu wymiaru godzinowego praktyk dydaktycznych oraz psychopedagogicznych. Ponadto praktyki zawodowe są realizowane wyłącznie w placówkach spełniających wymogi rozporządzenia MNiSW.

Drugim krokiem było opracowanie nowego programu specjalności nauczycielskiej (z uprawnieniami do nauczania jednego języka obcego), w którym uwzględnione zostały wytyczne PKA oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*. W nowym programie kształcenia nauczycieli na studiach stacjonarnych obowiązującym od roku akademickiego 2019/20 uwzględnione zostały zalecenia dotyczące określenia wspólnej, ujednocionej koncepcji kształcenia nauczycieli na kierunku lingwistyka stosowana i szerzej – na całym Wydziale Lingwistyki Stosowanej. Nowy program (opcjonalnej) specjalności nauczycielskiej przewidziany został na studiach I i II stopnia, jednak w związku z informacją o wejściu w życie nowego rozporządzenia (*Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*) oraz w związku ze zmianami w regulaminie studiów UW musiał ulec nowelizacji (m.in. możliwość uzyskania uprawnień

nauczycielskich do nauczania dwóch języków obcych). Wnioski dot. niezbędnego dostosowania programu specjalności nauczycielskiej na kierunku lingwistyka stosowana do nowego standardu MNiSW zostały w grudniu br. przesłane do oceny Biura Spraw Studenckich UW.

Jako że nowy regulamin studiowania na UW pozwala studentom zrealizować dowolną liczbę przedmiotów ponadprogramowych, zainteresowani studenci mają prawo do studiowania takich przedmiotów w ramach opcjonalnej specjalności nauczycielskiej, które pozwolą im nabyć komplet uprawnień w zakresie nauczania nie tylko jednego, lecz dwóch języków obcych: jeśli chodzi o studia licencjackie, dotyczy to jednak tych języków, które nie były studiowane od podstaw i w których przypadku możliwe jest zapewnienie praktyk w placówkach odpowiadających standardom.

Program jest obecnie rozpoczęty, jednakże w świetle zmian, które nastąpiły w koncepcji kształcenia nauczycieli w nowym *Rozporządzeniu MNiSW*, jego kształt jest obecnie modyfikowany i znajduje się na etapie prac konsultacyjnych z Biurem Spraw Studenckich i Rektorem UW. Daje on trzy możliwości zdobycia uprawnień:

- dla jednego języka obcego - po ukończeniu obu stopni (na studiach I stopnia - bez uprawnień, z niezbędną kontynuacją na studiach II stopnia);
- dla dwóch języków obcych - po ukończeniu obu stopni (na studiach I stopnia - bez uprawnień, z niezbędną kontynuacją na studiach II stopnia);
- dla jednego języka obcego - po ukończeniu jednego stopnia, wyłącznie na studiach II stopnia (dotyczy studentów, którzy rozpoczęli specjalność nauczycielską przed 2019/20).

Ad. 1.2.3. Zarzut niespójności zasad rekrutacyjnych

W odpowiedzi na zarzut dotyczący braku spójnych zasad rekrutacji na studia I i II stopnia w obu Jednostkach, na kierunku lingwistyka stosowana powołano zespół (w składzie: dyrekcje obu Jednostek oraz pełnomocnicy ds. rekrutacji), który opracował koncepcję jednolitych zasad rekrutacji na kierunek – w porozumieniu z ogólnowydziałową komisją rekrutacyjną oraz po konsultacjach z Biurem ds. Rekrutacji UW. Zasady te zostały zaaprobowane przez Radę Wydziału, Biuro ds. Rekrutacji UW oraz uchwalone przez Senat UW jako obowiązujące na rok akademicki 2019/20.

Mając na uwadze zarzut, iż kompetencje tłumaczeniowe (w tym w zakresie tłumaczeń specjalistycznych) i nauczycielskie są możliwe do uzyskania przez absolwentów pod warunkiem posiadania przez nich odpowiednich kwalifikacji na etapie rekrutacji, na kierunku lingwistyka stosowana ze szczególną uwagą potraktowano organizację rozmów

kwalifikacyjnych w językach obcych na studia magisterskie. Przy wyborze kandydatów przyjęto weryfikację ich kompetencji językowych na podstawie zagadnień tematycznych, które oceniane były wg standardu wypracowanego przez zespół ds. rekrutacji. Rekrutacja 2019/20 na kierunek lingwistyka stosowana została uspołniona w stosunku do lat poprzednich. Jednakowe zasady rekrutacji zostały przyjęte przez obie Jednostki prowadzące kierunek. Na witrynach internetowych obu Jednostek zostały zamieszczone szczegółowe informacje nt. postępowania rekrutacyjnego na oba stopnie studiów, wspólne dla całego kierunku. Prace rekrutacyjne na Wydziale Lingwistyki Stosowanej prowadziła jedna komisja rekrutacyjna, w skład której weszli przedstawiciele obu Jednostek prowadzących kierunek lingwistyka stosowana.

Wypracowany model daje wszystkim kandydatom równe szanse: rekrutują się na kierunek, a nie na kombinacje językowe czy specjalności. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia obowiązuje jedna lista rankingowa:

- na studia pierwszego stopnia - tworzona na podstawie wyników maturalnych według identycznych kryteriów: ujednoliconego zestawu przedmiotów, ich poziomu oraz udziału procentowego w punktacji;
- na studia II stopnia - tworzona na podstawie wyników rozmowy kwalifikacyjnej, której zasady i punktację opracował zespół ds. rekrutacji dla kierunku lingwistyka stosowana.

Rekrutacja 2019/20 została przeprowadzona w formule spójnej dla kierunku (jedna lista rankingowa), według ww. zasad, uchwalonych przez Radę Wydziału i Senat UW w dniu 18 grudnia 2018 (http://rekrutacja.uw.edu.pl/files/pdf/uchwala2019-2020/Ujednolicone_Zal_1_zasady_szczeg_2019-20.pdf). Po przeanalizowaniu wyników rekrutacji na rok akademicki 2019/20 przeprowadzona zostanie powtórna analiza procedur rekrutacyjnych w celu zwiększenia ich efektywności.

Samoocena:

Ocena warunkowa PKA w odniesieniu do programu kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana spowodowała następujące działania:

- a) ujednolicenie programu z wyodrębnieniem modułów specjalnościowych, w tym modułu przygotowującego nauczycieli – efekt pracy dwóch komisji programowych;
- b) gruntowne przemyślenie i wypracowanie modelu rekrutacji – efekt pracy komisji wspólnej z udziałem pełnomocników ds. rekrutacji z obu Jednostek prowadzących kierunek;

c) powołanie komisji przedmiotowych, które wypracowały model sylabusów oraz czuwają nad wypracowaniem wspólnych treści programowych dla przedmiotów kierunkowych.

Ujednolicone zasady rekrutacji na kierunek dają wszystkim kandydatom równe szanse, a kryteria kwalifikacji są jednoznaczne. Program kierunku i specjalności w obecnym kształcie jest spójny, umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, mniej obciąża studenta. Ponadto jest nowoczesny, odpowiada zmieniającym się potrzebom rynku tłumaczeniowego, a zarazem uwzględnia przygotowanie do prowadzenia badań w nowych kierunkach, w oparciu o najnowsze technologie. Aby sprostać tym wyzwaniom, Wydział dba o podnoszenie kwalifikacji kadry poprzez szkolenia, a także zaprasza do współpracy interesariuszy zewnętrznych – zarówno jako konsultantów, organizatorów praktyk, jak i wykładowców.

Ad. 1.3 Zarzut niedostatecznej skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia

Opisane poniżej kroki naprawcze odnoszą się po kolei do tych działań, które w naszej ocenie poprawiły efektywność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

1.3.1. Ankietowanie

Pierwszym tego typu działaniem jest prowadzenie regularnych ankiet. Na kierunku lingwistyka przeprowadzane są ankiety wśród (1) studentów oraz (2) absolwentów kierunku.

Wśród obecnych studentów w każdym roku akademickim (co semestr) przeprowadzane są ankiety oceny poszczególnych zajęć przygotowywane przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia (PEJK) UW. W roku akademickim 2018/19 ww. ankiety zostały przeprowadzone w obu semestrach, w 2019/20 zaplanowane są one odpowiednio na styczeń 2020 oraz czerwiec 2020 (przedostatni i ostatni tydzień semestru). Ankiety zawierają pytania o charakterze zamkniętym, dotyczące przede wszystkim sposobu prowadzenia zajęć i stosunku wykładowcy do studentów. Wyniki ankiet, opracowywane przez PEJK (uśrednienie oceny wszystkich ankietowanych studentów), rozsyłane są przez Pracownię indywidualnie do każdego prowadzącego oraz w postaci zbiorczego raportu do wiadomości dyrekcji Jednostek.

Wśród studentów na przełomie listopada i grudnia 2018 r. przeprowadzona została ankieta oceny programu studiów. Jej wzór został opracowany przez Wydziałowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla całego Wydziału Lingwistyki Stosowanej, na kierunku lingwistyka stosowana ww. ankietą objęci zostali wszyscy studenci (I stopień studiów stacjonarnych oraz II stopień studiów stacjonarnych i niestacjonarnych). Wyniki ankiet

zostały opracowane w każdej Jednostce przez powołany do tego zespół, a następnie przedstawione nauczycielom akademickim podczas zebrań pracowniczych. Dyrekcje obu Jednostek na podstawie wyników ww. ankiety sformułowały wskazówki dla zespołów powołanych w celu wprowadzenia działań naprawczych po wizytacji PKA oraz opracowania nowych programów studiów (dwie komisje ds. nowego programu studiów oraz zespoły ds. sylabusów).

Wśród absolwentów kierunku lingwistyka stosowana przeprowadzana jest również ankieta dotycząca ich losów, zawierająca także pytania na temat programu studiów i jego oceny w przygotowaniu do życia zawodowego.

Ad. 1.3.2. Inne formy udziału studentów w kształtowaniu programów kształcenia i ich weryfikacji

W roku akademickim 2018/19 w obu jednostkach prowadzących studia na kierunku lingwistyka stosowana przeprowadzono cykliczne spotkania z poszczególnymi rocznikami studiów stacjonarnych I i II stopnia w celu umożliwienia studentom zgłaszania swoich uwag, postulatów i skarg odnośnie do toku studiowania i in. Odbyło się ponadto kilka spotkań ze studentami oraz z Samorządem Studenckim dotyczących spraw organizacyjnych, programowych (zmian w rozpoczętych cyklach kształcenia oraz nowych programów studiów), skarg i postulatów studentów. Notatki ze spotkań są do wglądu w sekretariatach ds. pracowniczych obu Jednostek.

Studenci mają możliwość indywidualnych konsultacji w sprawach toku studiów z kierownikiem studiów oraz pełnomocnikiem KJD ds. studiów podczas ich dyżurów w każdej z Jednostek. Ten czas służy nie tylko rozwiązywaniu indywidualnych problemów, lecz również regularnym kontaktom z Samorządem Studenckim (w sprawie nowych programów studiów) oraz z grupami studentów, których bezpośrednio dotyczą zmiany programowe w rozpoczętych cyklach kształcenia. Wszystkie zmiany były konsultowane także szerzej - m.in. poprzez ankiety Google uruchamiane wśród społeczności studenckiej przez Samorząd Studencki. Skorygowane i nowe programy studiów zostały zaopiniowane przez Samorząd.

Ad. 1.3.3. Hospitacje

Kolejnym działaniem o charakterze projakościowym jest wprowadzenie corocznych hospitacji zajęć dydaktycznych, które obejmują zajęcia doktorantów oraz nowo zatrudnionych wykładowców akademickich na kierunku lingwistyka stosowana. Hospitowane są także zajęcia pracowników, co do których studenci zgłaszali zastrzeżenia – w ankietach lub bezpośrednio do dyrekcji ds. studenckich. Zasady przeprowadzania hospitacji zostały opracowane przez Wydziałowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia wraz z wzorami

niezbędnych formularzy. Hospitacje na kierunku lingwistyka stosowana przeprowadzane są w obu Jednostkach w analogicznym okresie (w roku akademickim 2018/19 w maju 2018 r., w roku akademickim 2019/20 - na przełomie listopada i grudnia 2019 r., kolejne zostaną przeprowadzone w maju 2020 r.). Dyrekcje obu Jednostek analizują sprawozdania z wyników hospitacji, w razie konieczności podejmują niezbędne kroki naprawcze, przeprowadzają rozmowy z wykładowcami, co do zajęć których zgłaszano uwagi. Sprawozdania z hospitacji archiwizowane są w sekretariatach ds. pracowniczych obu Jednostek, a ich kopie – w wydziałowym dziekanacie do spraw studenckich.

Ad. 1.3.4. Inne formy monitorowania jakości kształcenia odnośnie do kadry dydaktycznej

Weryfikacja dyżurów pracowników

Zgodnie z zaleceniami Wydziałowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia dyrekcje obu Instytutów prowadzących kierunek przeprowadziły weryfikację dyżurów pracowników w semestrze zimowym i letnim ze zwróceniem szczególnej uwagi na to, by każdy pracownik co najmniej raz w tygodniu miał wyznaczony jednogodzinny dyżur na konsultacje indywidualne ze studentami. Oprócz tego nauczyciele akademicy w okresie pozaurlopowym mają obowiązek uczestniczenia w tzw. prezencji, która ma miejsce we wtorki w godz. 12.00-14.00 (Szturmowa 4) oraz w godz. 13.00-15.00 (Dobra 55). Jest to czas poświęcony na odbywanie zebrań i konsultacji poświęconych sprawom organizacyjnym i/lub naukowym. Informacje o indywidualnych dyżurach pracowników umieszczone są na stronach internetowych obu Jednostek prowadzących kierunek.

Weryfikacja nieobecności pracowników

W roku akademickim 2018/19 wprowadzono na Wydziale nowy system informowania administracji Jednostki o nieobecności nauczyciela akademickiego na zajęciach dydaktycznych i/lub konsultacjach. Zgodnie z wytycznymi rozesłanymi do wszystkich pracowników oraz zakomunikowanymi na zebraniach pracowników, nauczyciel akademicki w przypadku absencji jest zobowiązany zgłosić swoją nieobecność w pracy telefonicznie lub mailowo do (1) sekretariatu ds. pracowniczych, (2) dziekanatu ds. studenckich oraz (3) po powrocie do pracy złożyć wpis poświadczający usprawiedliwioną nieobecność w teczcze ewidencji nieobecności w sekretariacie ds. pracowniczych. Informacja zamieszczana jest na bieżąco na stronach internetowych (Szturmowa 4) oraz na platformie Moodle (Dobra 55).

Ad. 1.3.5. Ujednolicone zasady dyplomowania

Podniesieniu jakości kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana posłużyło również uspoźnienie i niezbędna korekta zasad dyplomowania. Zespół opracowujący te

zasady uwzględnił w nich wymagania nowej Ustawy, zalecenia PKA, sugestie Samorządów Studenckich oraz wnioski dyrekcji i pracowników. Dokument regulujący zasady dyplomowania na kierunku, zatwierdzony przez Radę Wydziału, obowiązuje od 29.01.2019 r. (Uchwała nr 7 Rady WLS z dn. 29.01.2019 r.). Nowe zasady dyplomowania dostępne są na stronach internetowych obu Jednostek.

IKSI: <http://www.iksi.uw.edu.pl/praca-dyplomowa>

ILS: <https://www.ils.uw.edu.pl/stacjonarne/zasady-pisania-prac-dyplomowych/>

<https://www.ils.uw.edu.pl/niestacjonarne/zasady-pisania-prac-dyplomowych/>

Ad. 1.3.6. Rada dydaktyczna oraz koordynatorzy praktyk zawodowych

W nowej rzeczywistości akademickiej, tj. po wejściu w życie nowej Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce od 1 października 2019 r., na kierunku lingwistyka stosowana powołana została jedna rada dydaktyczna, w której skład weszło sześciu pracowników z obu Jednostek, posiadających duże doświadczenie w pracach dotyczących postępowania rekrutacyjnego, programów studiów, realizacji procesu kształcenia itp. Konstytuowanie się rad dydaktycznych jest w toku (<https://www.uw.edu.pl/44-rady-dydaktyczne/>), niemniej już teraz można stwierdzić, że prace planowane przez zespół niewątpliwie posłużą poprawie jakości kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana. Rada dydaktyczna, której kompetencje zapisane są w Statucie UW oraz w Regulaminie Studiów UW, przejmie kompetencje Wydziałowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Działaniem mającym na celu wsparcie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, a szczególnie realizacji praktyk zawodowych, jest powołanie na kierunku lingwistyka stosowana jednego koordynatora praktyk tłumaczeniowych (dr hab. Anna Borowska) oraz jednego koordynatora praktyk nauczycielskich (dr hab. Elżbieta Gajek). Powyższy krok ma na celu uspojnienie zasad, warunków i charakteru praktyk zawodowych w obu Jednostkach i w naszej ocenie przyczyni się do zachowania spójnych standardów jakości w tej kwestii.

Ad. 1.3.7. Szkolenia nauczycieli akademickich

W odpowiedzi na bieżące problemy zgłaszane przez nauczycieli akademickich zorganizowano dla pracowników obu Jednostek szkolenie na temat pracy ze studentami niepełnosprawnymi oraz wymagającymi indywidualnego podejścia. Szkolenie odbyło się w dn. 19.02.2019 r. oraz 27.05.2019 r., przeprowadził je p. Paweł Wdówik, kierownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych UW.

Pracownicy obu Jednostek (promotorzy prac dyplomowych, pracownicy dziekanatów ds. studenckich) uczestniczyli w zorganizowanych przez UW szkoleniach dotyczących Jednolitego Systemu Antyplagiatowego w dniach 17.05.2019 oraz 14.06.2019.

Obecnie (grudzień 2019 – styczeń 2020) przeprowadzane są szkolenia kadry badawczo-dydaktycznej oraz dydaktycznej pod kątem wdrażania innowacji programowych: trzy edycje warsztatów z zastosowania technologii wspomagających tłumaczenie (narzędzia CAT - MemoQ, tłumaczenia maszynowe i postedycja). Biorą w nich udział pracownicy obu Jednostek prowadzących kierunek lingwistyka stosowana.

Ad. 1.3.8. Realizacja PIK - Programów Indywidualizacji Kształcenia

W roku akademickim 2018/19 w obu Jednostkach zgłoszono łącznie 25 programów, pozytywnie zaopiniowanych przez Komisję Wydziałową (z udziałem studentów wszystkich kierunków na Wydziale). Programy obejmowały różnorodne warsztaty dla studentów, doskonalące ich umiejętności i wykraczające poza program kształcenia, a także wykłady z udziałem wybitnych naukowców reprezentujących różne subdziedziny językoznawstwa (głównie translatoryki). Lista programów zrealizowanych przez obie Jednostki prowadzące kierunek znajduje się w załączniku.

Samoocena:

Wszystkie opisane powyżej działania podjęte zarówno w skali całego Wydziału, jak i na poziomie kierunku lingwistyka stosowana służą w naszym przekonaniu podniesieniu jakości kształcenia oraz skuteczności wewnętrznego systemu oceniania jakości kształcenia. Zostały wypracowane w zespołach międzyinstytutowych i międzykierunkowych, co służy ich spójności, ujednoczeniu kryteriów, a zarazem uwzględnieniu specyfiki każdej Jednostki.

3. Informacje o pozostałych zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, którego dotyczy uchwała wymieniona w pkt. 1, jakie zaistniały w okresie między przeprowadzeniem przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej uchwałą wymienioną w pkt. 1, a otrzymaniem zawiadomienia o powtórnej ocenie jakości kształcenia, w tym wynikających ze zmian przepisów prawa.

W związku ze zmianami organizacyjnymi na UW i na Wydziale Lingwistyki Stosowanej dokonano przekształceń o charakterze administracyjnym. Stanowią je następujące działania:

- utworzenie jednego dziekanatu ds. studenckich (sekcje IKSI / ILS);
- powołanie jednego kierownika ds. studiów na kierunku lingwistyka stosowana;
- wybory jednego samorządu na Wydziale Lingwistyki Stosowanej (Rada Studentów WLS).

Zmiany te służą poprawie zarządzania procesem kształcenia na kierunku lingwistyka oraz poprawie komunikacji studentów z władzami obu Jednostek (obecnie wszelkie wnioski i podania studenckie dotyczące m.in. spraw związanych z tokiem studiów mogą być składane niezależnie od lokalizacji Jednostki, w której student odbywa kształcenie).

4. Informacje, o których mowa w pkt. 2 - 3 należy udokumentować zgodnie z zasadami i według wzorów dokumentów określonych w raporcie samooceny, stanowiącym odpowiednio załącznik nr 1 lub nr 2 do niniejszej uchwały.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)